

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 60. — ŠTEV. 60.

NEW YORK, SATURDAY, MARCH 12, 1932. — SOBOTA, 12. MARCA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX

SPLOŠNA VSTAJA PROTI NOVI VLADI V MANDZURIJI

VSLED SKLENITVE PREMIRJA SO AMERIŠKE KRIŽARKE ODPLULE IZ PRED ŠANGHAJA

Vstaja se je završila v neposredni bližini ruske meje, in v Moskvo je dospelo poročilo, da vstaji ne bodo prej mirovali, dokler ne bo strmoglavljena vlada bivšega kitajskega cesarja Pu-Yi. — V prvem spopadu je bilo usmrčenih deset častnikov in dva civilista. — Japonski konzul je pobegnil.

MOSKVA, Sovjetska Unija, 11. marca. — Iz Blagoveščenska poročajo, da je izbruhnila odkrita vstaja proti vladi bivšega kitajskega cesarja Pu-Yi, katerega so Japonci pregovorili, da je prevzel predsedstvo nad novo mandžursko vlado.

Ko so hoteli uradniki v mestu Sahalien razviti zastavo nove vlade, jih je prebivalstvo napadlo ter zastavo poteptalo v blato.

Mesto je v neposredni bližini ruske meje ter je oddaljeno le par milj od Blagoveščenska.

Nemiri so se završili v četrtek zjutraj ter so trajali še včeraj zvečer, ko je bilo to poročilo oddano.

Dva civilista in deset japon. častnikov je bilo usmrčenih. Koliko izgub imajo vstaji, se zaenkrat še ni dalo dognati. Vstašem se je pridružilo tudi več vojakov, ki so začeli pleniti po mestu.

Vstaši so dobro opremljeni z orožjem in municijo ter so začeli včeraj popoldne obstreljevati urano poslopje nove vlade.

Nekaj izstrelkov je padlo tudi na drugo stran reke Amur v Blagoveščensk.

Poročila pravijo, da je iz mesta pobegnil japonski konzul, v spremstvu carinskega ravnatelja in ravnatelja kitajske banke.

Vstaši, med katerimi se nahaja dosti bivših kitajskih vojakov, so zasedli štiri kitajske banke. — Obstreljevali so tudi tamošnje anglesko carinsko postajo in poslopje sovjetske trgovske družbe.

WASHINGTON, D. C., 1. marca. — Ker je zavaladal na šanghajski fronti mir ter ni več v nevarnosti življenje in imetje tamkajšnjih ameriških državljanov, je ameriška vlada odpoklicala izpred Šanghaja pet svojih bojnih ladij.

V pristanišču bo pa ostala za nedoločen čas zastavna ladja admirala Taylora, križarka "Houston", v družbi nekaterih manjših križark.

Japonska vlada se je opravičila pri ameriški vladi zaradi napada na ameriškega trgovskega komisarja Harolda D. Robinsona. Napadel ga je neki japonski vojak.

ZENEVA, Švica, 11. marca. — Razen japonskih in kitajskih zastopnikov so člani sveta Lige narodov soglasno sprejeli načrt za zopetno ustanovitev miru na Daljnem iztoku. Tozadavne načrte je izdelal poseben pododbor.

Poseben odbor, sestojč iz devetnajstih delegatov, bo preiskal šanghajske zadeve ter nadzoroval izpraznenje zasedenega ozemlja.

V resoluciji je rečeno, da Liga ne bo priznala nobenega ozemlja, ki si ga je ta ali oni narod s silo prilastil.

Na podlagi te točke bo mogoče rešiti šanghajsko in mandžursko vprašanje.

Kitajski delegat W. W. Yen se je zahvalil skupščini, ker je storil ta odločilen korak za resolucijo oziroma proti nji pa ne more glasovati, dokler ne dobi potrebnih navodil od svoje vlade.

Japonski delegat Sato je protestiral, ker se Liga vmešava v mandžursko vprašanje. Ta zadeva je bila baje že uravnana med Tokiom in Nankingom.

Poizvedovanja nimajo nikakih uspehov

POLJSKA ZA PODONAVSKO FEDERACIJO

Tardieu je nasvetoval podonavsko gospodarsko zvezo. — Prizadete države razpravljajo o tem.

Varšava, Poljska, 11. marca. — Poljski zunanji minister Avgust Zaleski, ki je prišel v Pariz na pogreb Aristida Brianda je obvestil ministr. predsednika Andreja Tardieuja, da poljska vlada odobruje njegov predlog za ustanovitev podonavske gospodarske zveze.

Poljski poslanci v Avstriji, Čehoslovaški, Jugoslaviji, Ogrski, Belgarski in Romunski so bili poklicani na konferenco v Varšavo, ko je bil naznanjen Tardieuov načrt ter so že končali svoja posvetovanja. Njihov zaključek je bil izročen zunanjemu ministru, da ga predloži Tardieu.

Poljsko časopisje spominja na mednarodno poljedelsko konferenco, ki se je vršila v Varšavi leta 1930, ko je poljski zastopnik prvi predlagal južno-vzhodno zvezo. Poljska se zelo zanima za ta načrt, kajti četrtina njenih izdelkov gre v te dežele.

CIGANI BODO ISKALI LINDBERGHOVEGA OTROKA

Washington, D. C., 11. marca. — Cigani, ki jih je okoli 6000 v Zdr. državah, so tudi sklenili, da iščejo odvedenega Lindberghovega sina.

Poglavarji ciganskih rodov so na svojem zborovanju, kateremu je načeloval poglavar Leon Mitchell, sklenili, da bodo iskali otroka.

Mitchell je prišel iz Philadelphije, kjer je utaborjenih 400 ciganov njegovega rodu, z aeroplanom. Navadno se vozi v dragem avtomobilu.

Takoj po zborovanju je bilo objavljeno naročilo vsem ciganskim rodovom, da pazijo na odvedenega otroka.

Takoj po zborovanju je bilo objavljeno naročilo vsem ciganskim rodovom, da pazijo na odvedenega otroka.

ZBALI SO SE POJESTI OVCO

Charleroi, Pa., 10. marca. — Brezposelna družina je sicer zaklala ovco, toda se je ni upala jesti, ker je bila ukradena iz laboratorija bolnišnice, kjer je bila cepljena z bacili nevarne bolezni.

V urad Charleroi-Monessen bolnišnice je prišlo pismo, ki naznaja, kaj se je zgodilo z ovco, da je družina sicer zaklala ovco, toda se je ni upala jesti, ker je bolniška uprava takoj nato, ko je bila tatvina odkrita, po časopisih svari vsakega, ki bi bil ukradel ovco, da je naj ne poje, ker je zastrupljena.

RADIO ZA PASJO PRAVICO

Bellingham, Wash., 11. marca. — Šerif Fraser je vzel nekemu mešanemu radio, ker ni hotel kupiti za \$1 pravico za psa. Šerif je v svojem uradu takoj zvezal radio z električno žico in mu sedaj igra.

ŠPANSKA BO ODPRAVILA BOJNE LADJE

Konec nekdanje ponosne španske "armade". — Ministrska odredba do loča, da razbijejo vse bojne ladje.

Barcelona, Španija, 11. marca. — Ob španskem obrežju od Barcelone do Cadiza je zasidranih 16 španskih bojnih ladij: torpedovke, križarke, kanonske ladje itd. Ministrski svet je sklenil, da se morajo ladje razbiti in železo prodati.

Ministrska odredba je zadela zadnji udarec nekdanji zgodovinski slavi španski "armadi". S tem je tudi razpršeno vsako upanje ponosnih Špancev, ki so še vedno upali, da pride po nesrečnih dogodkih v ameriško-španski vojni španska mornarica še do svojega starega sijaja.

Ita odredba vsebuje tudi odmev na to nesrečno vojno, kajti med ladjami se nahaja še edina bojna ladja "Prosperina", ki so jo udeležila pomorske bitke na Kubu. "Prosperina" je bila zgrajena leta 1897 na Angleškem kot priprava na morebitni spor z Združenimi državami. In res naslednjega leta je prišlo do vojne med Španijo in Združenimi državami.

Njeni sestrski ladji "Furor" in "Pluton" ste bili potopljeni v zalivu Santiago de Cuba. Nekatere ladje, ki so se rešile iz boja, so pozneje opravljale obrežno službo, pa polagoma so ena za drugo izginile. Zdaj pa je prišla zadnja ladja, ki je videla pomorsko bitko, "Prosperina".

Tudi štiri križarke, ki naj bi bila podlaga za novo špansko vojno brodogrje, bodo uničene.

S tem je zadan smrtni udarec španski bojni mornarici.

WASHINGTON JE IZBIRAL OBLEKO

Boston, Mass., 11. marca. — George Washington je bil še bolj obsežen v svojem duhu, kot pa ga slika zgodovina. Za svojo ženo je izbral obleko in Martha jih je vedno rada vzela po njegovem okusu. Tako je rekel profesor zgodovine na Harvard vseučilišču dr. Albert Bushnell.

Ker je Washingtonova žena, Martha, vedno vzela obleko, katero ji je njen mož izbral, kaže, kot pravi profesor Bushnell, da je imel Washington dober umetniški okus.

BRIAND NI BIL POROČEN

Pariz, Francija, 11. marca. — Več sto ljudi, ki so pokropili umrlega Aristida Brianda, je bilo začudenih ko so opazili na prstu leve roke prstan, ki je izgledal kot poročni prstan.

Takoj se je raznesla vest, da se je Briand, ki je bil samec, poročil na smrtni postelji. Pozneje pa se je izvedelo, da so vse te govorice neutemeljene. Briand je vedno nosil samo en prstan in ta mu je bil najdražji. Na prstu mu je bil obrnjen in glava ni bila na vrhu, vsled česar je izgledal kot poročni prstan.

POROKA V KRALJEVI DRUŽINI

Za ženo si je izbral navadno meščanko. — Njegova mati je prišla iz New Yorka, a ni bila pri poroki.

London, Anglija, 11. marca. — Švedski princ Lennart, sin švedskega prestolonaslednika, se je odpovedal vsem kraljevskim pravici in se je poročil z Karinjo Nissvandt. Njegova mati, bivša ruska velika knežinja Marija, se je zadnje minuto premislila in ni bila navzoča pri poroki.

Poroka je bila civilna, ker se prince ni hotel poročiti v cerkvi; zaradi tega tudi princeva mati ni hotela biti navzoča pri poroki.

Kralj Gustav je nasprotoval tej zvezi, toda ko je prestolonaslednik princ Viljem obiskal svojega sina v Nicei, je bil kralj bolj naklonjen za poravnavo.

Velika kneginja je prišla iz New Yorka, da bi bila navzoča pri poroki. Pri prihodu v London pa je rekla, da je prišla, da sliši poročne zvonove.

Navzlic temu, da je Marija prinesla s seboj poročni daril v vrednosti \$30.000, je prince vztrajal pri svojem sklepu, da se ne poroči v cerkvi.

V poročno knjigo se je prince podpisal: Gustav Lennart Nikolaj Paul, star 22 let, samec, švedski princ. Nevesta je zapisala: Karin Emma Louise Nissvandt, stara 21 let, samska.

Nevestina mati, njen stric Lindbergh in njegova žena so bile priče.

Švedska ustava zabranjuje, da bi se kak prince, ki nima kraljevega dovoljenja, poročil na švedskem, zato je bila poroka sklenjena izven Švedske.

Prince in njegova žena se bosta naselila na nekem otoku v Bodenskem jezuru.

GRŠKI BANKIR OBDOLŽEN PRODAJE NARKOZ

Mannheim, Nemčija, 11. marca. — Policija je aretirala grškega bankirja Aliopoloua, ker je na sumu, da je financiral mednarodno vtihtopkanje narkoz. Delovanje te organizacije je bilo razkrito lansko leto, ko je bil aretiran Lättle Angie Delgracio iz New Yorka, od katerega je policija prejela podatke, po katerih je v Hamburgu zaplenila skoro tona narkoz.

BOJI V INDIJI

London, Anglija, 11. marca. — Angleški aeroplani so skušali s strojnimi puškami odgnati 40.000 indijskih upornikov, ki so bili na poti v Pešavar, glavno mesto severne obmejne provincije.

Uporniki so dobro oboroženi in so trdni v sklepu, da zavzamejo Pešavar in nato zahtevajo, da oblasti izpustijo iz ječe Gandhija. Uporniki so pod poveljstvom slovitega poglavarja Afridov, kneza Turangzai.

AL CAPONE NAJBREŽNE BO MOGEL NIČ POMAGATI

Ko je minil deseti dan izza časa, ko je bil polkovniku Lindberghu in njegovi ženi ugrabljen otrok, ni bilo še nobenega znamenja, da so oblasti odvajalcem na sledu, oziroma da bo otrok v doglednem času vrnjen starišem.

Policija države New Jersey je zelo molčeča. Njen načelnik, polkovnik Schwartzkopf, da dvakrat na dan časnikom poročevalcem kratko poročilo, toda ta poročila ničesar ne razodevajo.

V Newarku neprestano zaslišujejo Henry "Red" Johnsona, prijatelja Miss Betty Gow, ki je bila strožnica Lindberghovega otroka.

Ugrabljenje je bilo izvedeno s tako presenetljivo točnostjo, da se vedno bolj utrjuje domneva, da so zamogli otroka odvesti le ljudje, ki so natančno poznali razmere v Lindberghovem domu.

Johnson se je nahajal se dan pred odvedenjem v bližini Lindberghove hiše ter se pogovarjal z Miss Gow. O nji se sicer govori, da ni bila zapletena v zaroto, toliko bolj vztrajno pa zadržujejo Johnsona. Včeraj so aretirali neko nadatino njegovo prijateljico.

Oblasti natančno preiščejo vsak parnik, predno odpluje iz New Yorka, ker bi se prav lahko pripetilo, da bi skušali odvajalec spraviti otroka v Evropo, kjer bi jim baje ne pretila tako velika nevarnost kot jim preti v tej deželi.

Generalni pravdnik Mitchell je rekel včeraj, da ni dobil justični departament nobene prošnje, naj začasno izpusti na prosto gangsterja Al Capona, ki hoče pomagati Lindberghu pri iskanju otroka.

Zelo dvomljivo je, da bi justični departament taki prošnji ugodil.

KOLONIJA NAGIH V ZIMI

Chicago, Ill., 11. marca. — Chicagoški občinski svet si beli glavo, kaj narediti s prošnjo, ustanoviti klub nagih.

Prošnja pravi, da bi občinski svet dovolil prostor za solne kopeli na bregu Michiganškega jezera. Prošilec obljublja, da bo prostor ograjen, da ne se bo nikdo pregrešil s svojimi očmi. Ravno tako bo postavljena visoka ograja med moškimi in ženskimi oddelkom. Občinskim moškim samo ne gre v glavo, zakaj hočejo imeti solne kopeli pozimi in ravno sedaj, ko vlada vsepovsod zelo oster mraz.

KAZEN SE MORE PLAČATI V NATURALIJAH

Marion, Ind., 11. marca. — Župan Jack Edwards je naznanil, da morejo osebe, ki so bile obsojene zaradi kršenja prometne postave, plačati svojo kazeno z živcem, kurivom ali obleko, kar bo vse razdeljene med potrebne.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

WALEŠKI PRINC ZNA JAHATI

Nad dvajsetkrat je padel s konja. — Mnogokrat si je polomil kosti. — Zdaj je tretji najboljši jahač v Angliji.

London, Anglija, 11. marca. — Waleški princ, angleški prestolonaslednik, kateremu so se splošno posmehovali, ker je že tolikokrat padel s konja, je sedaj med tremi najboljšimi jahači v Angliji.

Zdaj je že nekaj let, odkar je zadnjič padel s konja. Pred dvema letoma je prodal svoje konje in je šel na lov le redko, kajti vsled bolezni svojega očeta je bil obložen z državnimi posli.

Letos pa se je udeležil lovov z največjim navdušenjem. In najstarejši lovec so se morali čuditi njegovi sedanjim spretnosti v jahanju. S svojim konjem je preskočil plote in potoke. Prejšnja leta je bil mnogokrat zelo nepreviden, toda sedaj obsesti na svojem konju pri najbolj nevarnem skoku. Odkar je prince prišel hoditi na lov leta 1920, je padel s konja nad dvajsetkrat in pogosto si je zlomil kako kost.

NOJ JE ZNESEL DVOJE JAJC

Detroit, Mich., 11. marca. — Queenie, največji noj v detroit-skem zverinjaku, je znesel v pol ure dve jajci, od katerih vsako tehtata nad tri funte.

Nikdar se nisem slišal kaj takega, — je rekel ravnatelj zverinjaka John W. Ireland. — Noj znesel 12 do 24 jajc na leto, toda vsako jajce znesel v presledku treh do petih dni. In Queenie je napravila rekord.

CASOPIS GA VELJA \$1.12

Lowell, Mass., 10. marca. — Sodisce je obsodilo 75 let starega Johna C. French na kazno \$1.12, ker je ukradel časopis izpred vrat svojega soseda.

RUSKE DROŠKE MORAJO BITI POBARVANE

Moskva, Rusija, 11. marca. — Da bo rusko glavno mesto napravo na vsakega tujca čim bolj prijetno, je sovjetska vlada izdala odredbo, da morejo vsi lastniki pobarvati svoje droške (kočije).

Kdor se ne bo ravnal po tej odredbi, bo kaznovan za 100 rubljev in mesec dni v prisilni delavnici.

Navzlic mnogim izboljšanjem zadnjih dveh let, Moskva še ne kaže prav posebno prijaznega lica; najbolj pa na ulici kazijo umazane droške.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznanijo, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

VOLITVE V NEMČIJI

V nedeljo se bodo vršile v Nemčiji predsedniške volitve.

Sto devetdeset nemških dnevnikov vodi volilno propagando za Hindenburga. Med njimi so zastopane najrazličnejše struje. "Zasebno glasovanje" Hindenburgovih pristašev, ki ga je priprčalo o ljudski vdanosti in torej umestnosti kandidature, je zbralo v Berlinu samem povprečno po sto tisoč podpisov na dan. Med dnevniki, ki podpirajo Hindenburga, seveda ni poleg socialno demokratičnega "Vorwaerts" tudi nobenega nacionalističnega glasila.

Listi poročajo o brezuspešnem zaključku dolgih pogajanj med nacionalisti in Brueningom. Slednji je sprejel povabilo na zajtrk pri generalu Schleicherju, kjer se je sestel s prestolonaslednikom. Dokazoval mu je, da nikakor ne sme z ozirom na blagor Nemčije in ugled Hohenzollerncev kandidirati za predsednika.

Slednja misel baje izvira od Hugenberg. Bruening je baje celo izjavil, da bo prav rad odložil čast državne kancelerje, če bi bili nacionalisti pod tem pogojem pripravljeni glasovati za Hindenburga.

Prestolonaslednik se je prepričal, da "ni vzgled Napoleona Tretjega nikakor vabljiv ali vreden posnemanja". A istočasno prihajajo vesti, da bo predlagala Hitlerjeva okolica za prezidenta drugega Viljemovega sina, princa Avgusta-Viljema.

Liberalni krogi pravijo, da bi se nacionalisti na ta način samo radi znebili Hindenburga, ker se ne bo hotel kosati s članom vladarske hiše. A polomija, ki jo je doživel Hitler osebno v zvezi z volitvami, bo prav lahko povzročila, da se bo resno oklenil Hohenzollerncev. Potrebuje ime, ki bo vlečlo množice.

Hitlerjeva žalostna zgodba se pričinja s tem, da je 20 let star zapustil avstrijsko domovino, preden je služil vojake. Tudi svetovno vojno je prestopal kot prostovoljec v nemški vojski. Na Avstrijskem je slejkoprej zabeležen kot begunec in bi moral po prestani kazni naknadno žrtvovati tri leta vojni dolžnosti. Šele zdaj v zvezi z volitvami se je popoloma nepričakovano izkazalo, da je med tem pridobil nemško državljanstvo. To se je zgodilo v največji skrivnosti predlani, ko so vladali nacionalni socialisti na Turinškem.

Weimarska ustava določa, da pridobiva nemško državljanstvo vsak v stalno državno službo sprejet tujec. Turinška vlada je na temelju te določbe imenovala "nekdanjega vojnega udeleženca, Hitlerja Adolfa, zdaj brez poklica, za narednika pri orožniški postaji v Hildburghausnu, kjer je ta služba še nezasedena."

Istočasno je spisal Hitler prošnjo o upokojitvi, in mu je bila prihodnji dan dovoljena ostavka. Na ta način je pridobil nemško državljanstvo, ne da bi vodil orožniško postajo, ki jo je kmalu prevzel drugi narednik. Ta zvijača bi Hitlerju omogočila prijavo kandidature za predsednika. Odbor pravnikov je 4. februarju razveljavil Hitlerjevo državljanstvo.

Pozneje je bil po tem sklepu imenovan profesorjem na visoki šoli v Braunschweigu, kar dokazuje, da ima resen namen kandidirati za predsednika nemške republike. Ta njegova odločitev je pa ravno v njegovi stranki vzbudila velik odpor.

Kandidati so sledeči: Hindenburg, za weimarski republikanec, Adolf Hitler in nadpolkovnik in poveljnik napadnih čet nacionalnih ekstremistov Duesterburg in za komuniste njihov predsednik Ernst Thaelmann.

Ker bi v tem slučaju ne bil izvoljen nobeden od kandidatov, se bodo morale vršiti ponovne volitve, pri katerih nastopijo nacionalisti s skupnim kandidatom in upajo na zmago.

Dopisi.

Trafford, Pa.

Prosim, da objavi uredništvo teh par vrstic v G. N.

Ne vem, kaj je vzrok, da ne vidim nič iz naše naselbine, bom pa jaz sporočil, da se živimo. Zdi se mi, da je vzrok slabih časov Hooverjeva prosperiteta. Mišlim, da ima vsaki dosti časa za pisat. Če ga kateri izmed rojakov nima, naj ne pozabi na november 1932.

Ker berem G. N., berem tudi dopise in večina vsak piše o delu. Jaz pa ne bom, ker ga sploh ni. Tudi vreme imamo narobe. Pozimi smo imeli pomlad, sedaj pomlad imamo pa zimo in sneg. To plomer je prišel pod ničlo. Upam, da ne bo dolgo tako, ker so hišni gospodarji jako prizadeti od velike krize in povrh morajo še kupovat premog sedaj pomladi.

Drugi novici ni, ker nas ni Slovencev mnogo tukaj in zato tudi ne morem pisati o veseljih in zabavah.

Posiljam tudi naročnino za G. N. Ker smo baš sedaj v postnem času, se tudi bliža sv. Jožef in Velikonoči. In zato želim vsem Jožetom, Jožicam in Pepecam vse dobro.

Tudi na našega Petra Zgaga, ne smem pozabiti in njegovo Marjanco.

Torej vsem skupaj želim srečno in veselo Alelujo!

S pozdravom

J. K.

Barborton, O.

Kljub temu, da ima list G. N. v naši naselbini nekaj dobrih dopisovalcev, se še tu in tam lahko kaj prečeta, in se poroča v vašem (in našem) listu.

Ravnokar sem prečital dva dopisa iz naše naselbine. Mr. Troha se bavi z našim Matijem. Ker Matijo tudi jaz dobro poznam, ter sva tudi prijatelja, bi se dostavil: poleg zdravja mi želim tudi, da obišče našo naselbino, in to, na spodaj navedeni dan, iz razloga, ker je letos leap year. Come on, Math!

Mr. Ujčić, pa poroča o klubu "Kras". Ker je pa Joško nekaj zamolčal, vedoma ali nevedoma, naj k njegovemu dopisu se dostavim:

Naši vrli Kraševci nameravajo napraviti celi naselbini "Surprise" dne 9. aprila. Onega dne priredi tukajšnji zabavni klub "Kras" narodno veselje. Čuje se, da se vsa kraševska dekleta in enjene soproge nameravajo udeležiti te veselice v kraševskih narodnih nošah. Ako greste nekoliko po naselbini, povsod čujete petje šivalnih strojev, koji so zaposleni z narodno nošo. Za moške pa ne vem, s kom nas mislijo presenetiti. Ako s tisto — dobro robo — ki so jo dobili iz Clevelanda, te-

daj bi še jaz takoj vzel državljanstvo Krasa, kljub temu, da tam kraljuje blagorodstvo Mušelinija, na račun Slovanov.

O naših jagrih pa ni nič kaj za v javnost. Najbrže da se tajno pripravljajo na pomlad z vajami na lončene golobe. Ako bodo dali oficijelno streljanje letos v javnost, še ni nič znanega. To je menda odvisno, kako bodo streljali, vendar mi je pa prišlo na ušesa, da si nameravajo nabaviti par strojni pušk v to svrhu.

"Javornik" se je pa zopet enkrat pošeno zabaval. To pot pri sopevcu Mr. J. Hiti. Poleg drugih pesmi so zapeli tudi eno, za kolo sem zunaj pod oknom točil grenke solze, namreč glasila se je približno takole: — Ta sladki zlat ohačjan je zbral prijatelje nasit.

— Za boga! — sem vzkliknil, zakaj nimam tudi jaz pevskega talenta. Koliko bi pospravil te žlahtne kapljice v moje karlovice. Mr. Hiti je praznoval svoj — deveti — rojstni dan, kljub temu je bilo na "Birthday cake-u" šestinideset svečic, kojih vsaka posamezna označuje eno leto Vseh teh 36 gorečih svečic je Josip kar v eni sapi vpilil. To pomenja, da bo čez štiri leta imel priko obhajati deseti rojstni dan.

Med živahno zabavo je Mrs. Hiti pridno stregla navzočim gostom, češ, saj imamo to priliko le vsaka štiri leta. Mr. Hiti se je pa lemental, zakaj ni bil rojen eden dan prej ali pozneje. Ni pa vpošteval tega, da je samo na tem lahko prihranil za eno novo lizo, vpoštevaloj ta večer. V kleti se je prižgala luč kot bi bila avtomatična, nakar so zvonile čaše v veselje družbi. To se je ponavljalo med raznimi čestitkami in kratkočasnicami pozno v noč.

Ko smo šli v starem kraju o prihiki svahte obhajajo "pod mizo", je tu pa tam vendar kaj pod mizo priletelo, tukaj pa pod okno nič kaj ne prileti, posebno ne sedaj pozimi, raditega sem jo proti jutru popihal domov s svojim.

Rešetom.

Lorain, O.

Kmalu homo spet slišali naše vrle pevce in pevke, ki se pod vodstvom marljivega in spretnega pevovodje Mr. L. Šeme pridno pripravljajo za koncert, ki bo 27. marca ob 7.30 zvečer.

Ze zadnjič pri prvem koncertu, ki ga je priredilo še mlado a toliko bolj agilno pevsko društvo "Naš Dom", smo bili razočarani, a sedaj, kakor je razvidno iz programa, bo to koncert kakoršnega še ni bilo v Lorainu. Na programu je 22 točk: mešani zbor, moški zbor, ženski zbor, soli dueti. Na programu so razne pesmi: ko-roške narodne, prekmurske narodne, hrvatske narodne, tudi klasičnih ne bomo pogrešali. Moški in mešani zbor bo pel po eno angleško. Solisti bodo peli par angleških, tako bo ustrezno tudi onim, ki slovensko na razumejo, da bodo imeli svoj užitek, kajti

pričakuje se obilo udeležbe od drugih narodnosti.

Na programu so šaljive, resne, otožne, tako da bo imel vsakdo užitek, najsi bo razpoloženja takega ali takega.

Apelira se na vse rojake tu in iz bližnje okolice, da se udeležijo koncerta, da dobijo peveci zadovoljenje za svoj trud, kajti to je tudi naša dolžnost, da jim pokažemo, da se zanimamo za njihovo petje.

Kaj pa rojaki iz Clevelanda, ali bi ne bilo lepo od vas in za nas, da bi se tudi vi enkrat v večjemu številu udeležili našega koncerta? Skoro na vsaki priveditvi, ki se je vršila v Clevelandu, so bili Lorainčani. Pokažite tudi vi enkrat, da moramo drug do drugega, potem bo šla naša in vaša kultura kvišku. Pokažite z obiskom na koncertu, da vpoštevate tudi nas Slovence v Lorainu, akoravno nas ni toliko kot vas v ameriški slovenski metropoli.

Da bo vsestranska dobra potreba, se lahko zanesere.

Po konceptu bo prosta zabava in ples.

Pozdrav!

Louis Balant.

POŠILJANJE DENARJA.

Postal Telegraph Foreign Money Order služba je znatno razširjena. Razen potom kablja je mogoče pošiljati sedaj denar tudi potom brzojava in pošte. Tozadna odredba je stopila v veljavo dne 7. marca.

Tako je izjavil podpredsednik družbe C. B. Allsopp.

Ako naj se izplača v starem kraju vsota v ameriških dolarjih, znaša pristojbina za po pošti poslani money order 3% poslano vsoto. Manj ni mogoče poslati kot en dolar. Ako naj se denar izplača v tamošnji valuti, znaša pristojbina dva odstotka poslano vsoto.

— Foreign money order, ki naj bodo poslani po pošti, sprejemamo za vse tuje dežele — je rekel Mr. Allsopp.

Oslabeli ljudje postanejo močni

Nuga-Tone je dal že milijone oslabelim, bolehnim moškim in ženskam novo življenjsko moč. Ocisti telo, bolzenskih gliv, naredi rudenčo zdravico kri, ozdravi je oslabelo živce, mišice in druge organe. Nuga-Tone prave žetovne ne rednosti, glavobol in omotice, da novo moč oslabelim obistini, odpravi zaprtost in napravi vaše spornje počitno in o-svežujoče. Vi lahko dobite Nuga-Tone v lekarni. Ako ga lekarnar nima, tedaj mu recite, naj ga naroči za vas od trgovca na debelo.

—Advt.

RADA BI IZVEDELA za svoje-ga sina Franka Čehun, podomače Ukrov iz vasi Gozd 14 pri Kamniku. Pred 17. leti mi je poslal nekaj denarja in od takrat pa ni več glasu od njega. Prosim rojake, če kdo ve za njega, da mi sporoči, če pa sam čita, ga prosim, da se mi oglasi, ali pa naj piše svoji sestrični: — Margaret Matjan, 370 Bennett St., Luzerne, Pa. — Ana Čehun, Gozd 14, p. Kamnik, Jugoslavia. (3x 12,14&15)

ZAROKA IN GLAVNI DOBITEK

V romunskem mestu Aradu je podaril ženin svoji nevesti srečko. Čez nekaj dni sta se pa zaročena sprla in zaroka se je razdrla. Nekega dne je čital fant v novinah seznam izrebranih srečk. Pa se je spomnil, da je podaril svoji nevesti srečko, ki je bil na njo pozabil, ko sta se z nevesto sprla. Zpomnil si je bil pa številko srečke in ves presenečen je ugotovil, da je zadela ta srečka glavni dobiček, en milijon lej. Hitro se je odpeljal k svoji bivši nevesti, ki je pa ni našel doma. Povedal so mu, da se je odpeljala nakupovat bala, ker je bila že drugi zaročena in bi se morala brez tri dni omožiti.

Fant se je odpeljal za njo in kmalu jo je dohitel. Peljala se je v tovornem avtomobilu, s svojim bodočim možem. Prisilil je Soferja, da je avtomobil ustavil, in zahteval je od dekleta, naj mu vrne srečko, ker mu je bila obljubila, da mu vrne vsa darila, ko sta se sprla. Dekle seveda ni shitilo, da je zadela srečka glavni dobiček in mu jo je vrnila. Ko se pa vrnila domov in izvedela, da je zadela srečka glavni dobiček, je vložila tožbo, češ, da ji je bivši ženin izvalil srečko. Fant je moral srečko deponirati pri sodišču.

Prišlo je do razprave in sodnik je svetoval strankama, naj se poravnata in si dobiček pravilno razdelita. Oba sta bila s tem zadovoljna posebno še, ko jima je sodnik pojasnil, da bi se pravda nje zelo zavleklo in bi požrlo velik del dobitka. Prosila sta sodišče, naj jima izroči srečko. Lahko si pa mislimo njuno presenečenje, ko se je izkazalo, da je srečka brez sledu izgnila. Sodišče je takoj obvestilo banko, ki je pa odgovorila, da je nekdo dobiček že dvignil. Tako sta ostala fant in dekleta brez denarja.

JAPONSKA ARMADA

Po uradnih podatkih japonske vlade je štela japonska armada lani 17. junija 17.343 častnikov in 239.304 vojakov. Všteto pa ni mostvo letalskih oddelkov, niti armadna rezerava. Ker imajo na Japonskem obvezno vojaško dolžnost, se eni številu izvežanih rezervistov na 2 in pol milijona. Japonsko vojaško letalstvo ima 838 bojnih in 234 rezervnih letal ter 6944 častnikov in vojakov. Poleg tega ima Japonska 801 hidroplan, od teh 329 na križarkah in posebnih parnikih. Posadka pomorskega letalstva šteje 9877 moč.

Celokupna tonaža japonskega vojnega brodomstva se cenja na 850-328 ton. Lani je imela Japonska 10 bojnih križark, 37 lahkih križark, 3 posebne parnike za letala, 2 topovska čolna prve vrste, 166 torpednih rušilev in 69 podmornic. Gradila je pa že lani dve novi križarki, eno ladjo za letala, 9 torpednih rušilev in 6 podmornic. Japonska mornarica šteje 85.000 častnikov in moč. Izdatki za armado so znašali lani in predlanskim 210,7 milijonov jen, izdatki za mornarico pa 262,9 milijonov, kar znaša skoraj 40% državnega proračuna.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo

\$2.—

Narodite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street
New York City

Peter Zgaga

Rojak je pripovedoval:
— Najin zakon je bil dolgo časa nesrečen. Toda vse se prebilo. Sedaj živiva z ženo naravnost idealno življenje, dočim sem prej véasi že na samomor pomislil. Sedaj je pa vse dobro. Po dolgih, dolgih letih.

— Kaj pa je bilo? — so ga vprašali. — Cemu sta se prepirala?

— Prva leta se je moja žena ne-prestano jezila zaradi moje pleše. Menda ni v svoji veliki ljubezni pred poroko niti opazila, da sem plešast. Polagoma se je pa moji pleši privadila, in sedaj se ne jezi več zaradi nje. Meni je pa tudi vseeno, če se jezi ali ne. In tako živiva v najlepšem miru.

*

Družinskemu očetu, ki je bil že precej oblagodarjen z otroci, je žena nekega lepega dne rodila trojčke.

Prijatelj ga sreča na ulici in pravi:

— Čestitam ti. Sem slišal, da se ti je zopet nasmešnila sreča.

— Kaj nasmešnila? — je odgovoril z otroci oblagodarjen oče. — Nak, topot se mi pa ni nasmešnila. Topot se mi je peklensko zakrohotala.

*

— Samo nekaj te prosim, — je rekel fant dekletu, ko sta se domnila, da se imata rada.

— No, kaj pa?

— Zaroka ne sme biti predolga. Sploh smatram zaroko za povsem brezpotrebno stvar, ker neprestano hrepenim po srečnem zakonskem življenju.

— Oh nikar se ne boj, — ga je potolažila. — Tudi meni ne ugaja brez dolge zaroke. Jaz sem bila na primer že petnajstkrat zaročena, pa nikdar več kot kvocijem štiri-najst dni.

*

Sploh so pa nekateri naši rojaki jako hladnokrvni. Toda tista hladnokrvnost samo njim prija, drugim pa nikakor ni dovolj. Nekeč, bilo je že pozno jeseni — smo se začeli že opoldne poslavljati od gostoljubne družine v severnem delu države New Jersey, blizu newyorške meje.

Rojak, v čegar avtomobilu sem se vozil, je postal takole okoli treh zelo podjeten in živahen.

Ob stitih se je že zmrznilo, in droban dež je začel pršeti. Česte so bile polne avtomobilov, da kamor je seglo oko.

— Jaz bom pa še enega in še enega — je govoril voznik in neprestano molal prazno čašo gostoljubnemu gospodarju.

In gospodar je natakal, že zaradi utrudjenosti.

Ko sva sedla ob šestih v avtomobil, mi je bilo tesno pri srcu. — Se mi zdi, da si malo preveč pil, — sem mi rekel očitajoče. — Ne vem, kako bova dospela.

— Le brez skrbi bodi — mi je zagotovil — vse bo šlo kakor po maslu.

Cemu pa piješ, ker vendar veš, da so este polne avtomobilov, da je v temni noči daleč do doma, poleg tega pa še dežuje. — Baš zato, — je odvrnil prepričevalno. — Na avtomobilu nimam prav dobrih luči, zavore so zanič in poti ne poznam. Trezen človek bi se ne podajal v tako nevarnost. O pijanec pa pravijo, da ima srečo.

In res jo je imel. Na cilj sva dospela brez vsake zadržke in vsake nesreče cele pol ure prej kot bi imela v povsem normalnih razmerah dospeti.

Toda tista vožnja mi je še danes v laseh.

*

V Downtownu sta se srečali rojakinji.

— Križ božji. Tona, kje si se pa prehladila.

— Saj nisem prehlajena, — je odvrnila Tona s piskajočim, hripavim glasom.

— Seveda si se morala prehladiti, ker tako hripavo govoriš.

— O ta hripavost pa že ni od prehlajenja.

— Od česa pa, če ne od prehlajenja. Kaj se je zgodilo?

— O, nič posebnega. Moj dedec je prišel davi šele ob treh zjutraj domov in zato še sedaj malo hripavo govori.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LOV NA SLONE V AFRIKI

Solnce je zašlo. Skrivnostno hitro se je spustila tropična noč na naše taborišče. Ognji so zaplapolali in iz bližnje vasi je zazvenelo otopčeno petje. Udobno sem se zleknil po zaslonem ležišču. Tedaj se je zganila raven, ki je zakrival vhod v šotor in iz nje se je prikazala kodrolasa glava mladeža zamorca. Radovedno so se njegove rdeče oči uprle vame:

— Bvana (gospod), ali že spije?
— Ne — kar stopi noter, fanti! Kaj pa je novega?

Bil je Juma, 16 letni mladež, nuren kot srnjak, gibčen kot veriga, nekoliko castihlepen, a zelo prikupen in zanesljiv. Iztaknil sem ga neke med potjo. Na vsak način je hotel iti z nami v notranjostno deželo.

— Bvana, tja, — pokazal je z roko v temo, — prihajajo vsako noč sloni k jezeru.

Skočil sem pokoncu in moje lovsko srce je zdrhtelo v silni radosti.

— Ali to povsem dobro veš? — sem ga nestrpnost vprašal.

Juma je pokimal.

— Dobro, — sem dejal, — potem se pripravi za pot! Zjutraj na vse zgodaj odrinemo.

Ob prvi jutranji svetlobi smo otišli že na potu. Vzeli smo s seboj se tri domačine. Juma je nosil eno od svojih dveh pušk. Komaj dobro uro smo tako hodili, ko je Juma nenadoma dvignil roko in jo položil na usta. Njegovo bistro oko je zapazilo na tleh sveže slonove sledove. Molče smo se pomikali dalje. Braljan in gosto grmčevje sta nam zapirala pot. Z veliko previdnostjo smo stopali čez strohnela debla.

dreves in odmikal rastline ovijale na stran.

Nenadoma smo odreveneli. Zaslislali smo iz bližine zamlotko brundanje in cmokajoče grgranje. Vedeli smo takoj: to so sloni. Galsili so si pri mlaki žejo. Nismo jih še videli, kajti goste večje dreves nam je povsem zastiralo pogled. Juma je stresel iz prazne patrone suho moko, da bi tako ogledal, v katero smer piha veter. S strahom smo ugotovili, da piha ravno tja, odkoder je odmevalo lo-mastenje in brundanje slonov. Hoteli smo počakati, da se smer vetra izpremeni, in smo se spazili nekoliko na levo. Toda "umaknili" smo se tako nerodno, da smo se slonom približali še bolj: komaj 20 korakov smo bili že oddaljeni od njih. A videli jih tudi tedaj nismo.

Zdajci pa je goščava oživila. S preglušujočim tulenjem so zdirjali sloni od mlake. Streljati nisem mogel, ker sem videl samo upogiba-joče se veje. Skoda — zaenkrat so nam ušli. Toda zasledovanje nisem opustil. Sled je vodila iz goščave na prosto stepe. Toda tudi tod je bilo zasledovanje težko, ker nas je neizmerno visoka trava ovirala pri hoji in nam zastirala pogled.

Mahoma je Juma pridružen kriknil: — Tembo, bvana, tembo! (Slon, gospod, slon!)

Nekaj korakov pred nami sta se prikazala dva dolga siva slonova zoba. Dvignil sem puško, pomehljal in sprožil. Slon se je obrnil in se pustil v beg. Ustrelil sem še dvakrat za njim. Tedaj se je slon neoprečkovano obrnil in se zakadil proti meni. Ko se mi je tako približal na šest metrov, sem mu pognal strel naravnost v čelo in bliskovito skočil na stran. Pobesnela žival in zdirla tako blizu mene, da bi jo bil lahko prijel za rlec. Ustrelil sem znova — in ostal mi je samo še en naboj. Obrnil sem se in zaklical:

— Patrone, Juma!
— Bvana, jaz jih nimam! No-sači! — je zahrpel Juma.

Moj Bog, kje so kajoni? Pobegnili so seveda! Kaj zdaj? V puški sem imel zadnji naboj. Če ta ne pogo-di cilja, sva izgubljena...

Slon je neke v visoki travi divje rjovel. Morda je bolan in ne more dalje? Moje upanje je takoj splahnelo, kajti slonovo rjovenje se prihajalo čedalje bliže. Toda orjak je postal previden in zvit. Ni slepo drvel proti nam. Blížal se je počasi, z grozeče dygnjenim rlecem. Vztrepetal sem: Samo čudež naju more rešiti...

Juma je čepel poleg mene, bled toda pripravljen na vse. Vedel je, da gre za življenje in smrt...

Slon se nama je približal na deset korakov, toda še vedno naju ni videl.

V tem hipu se je Juma z veli-kanskim skokom pognal od mene in tekel visoko zravnano — slonu naproti. Že je bil čisto blizu nje-ga.

Slon je okrenil glavo v ono smer, zagledal zamorca in srdito dvignil rlec, da bi predzreža zagrabil...

V istem hipu pa sem jaz dvignil puško, hladnokrvno pomehljal — nekaj centimetrov pod uho — in pri-tisnil. Kakor od strele zadet, se je slon zrušil na tla. Oddahnil sem se. Nekaj kakor gora težkega se mi je zvalilo od srca. Jadrnih korakov sem pohitel zamorcu naproti.

— Bvana, to ste inenitno naredili! — je zaklical ves srečen in vesel. Brezskrbno je skakljal po ogromnem trupu ubitega slona in me ni razumel, ko sem mu s tre-petajočimi prsti hvaležno pobožal kodrolaso glavo...

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

PREBIVALCI MANDŽURJE

V sporu Japoncev in Kitajcev za nadvlado v Mandžuriji nihče ne vpraša prebivalcev te dežele in ker ne igrajo v sporu nobene vloge, tudi malokdo ve, kdo so prav za prav ti prebivalci. Od plemena Mandžu, ki je po njem dežela dobila ime, so ostali le še neznatni ostanki. Poleg teh prebivajo v Mandžuriji ostanki starozakonskih, tunguskih in mongolskih narodov, kakor so Burjaki, Giljaki itd., ki se preživljajo z lovom in živinorjem. V Mandžuriji so naseljeni še sosedni narodi, okrog 20 milijonov Kitajcev, 350.000 Japoncev, en milijon Korejcev in 200 tisoč Rusov.

Kakor Mongoli, tako so tudi Mandžuji večinoma poljedelci. Mandžui so tungusko plemo. Oni verujejo, da so bili njihovi predniki narodi Tučev ali Niočev. V starih časih časih so bili naseljeni v severni Kitajski med reko Luan tja do Pečlil in bili so večinoma pastirji, nomadi. Ko je Džingiskan v 13. stoletju razdelil cesarstvo, so se Mandžui podredili Kitajski, ki so jo bili mongolski osvajači že oslabili. Pozneje so jih Kitajci izgnali. Leta 1664 so ponovno napeli vse sile in posrežilo se jim je priobiti nadvlado. Mandžui so uvedli na Kitajskem za Kitajce obvezno kito. Kita je bila znak podložnosti. Prvi mandžuski cesar je izdal edikto, da zločinci, kaznivci in pripadniki zaničevanih slojev kite ne smejo nositi. S tem je postala kito zopet znak časti in dostojanstva.

Večina Mandžuev prebiva med Kitajci na Kitajskem in sprejela je že njihove običaje, nošo in način življenja tako, da jih je težko razlikovati od Kitajcev. Samo neznatni del v severnem delu Mandžurije živijo Mandžuev, zlasti pa v ruski Sibiriji, je ohranil stare šege, in običaje svojih prednikov. In samo tu se je ohranil še njihov jezik. Mandžui zdaj nimajo svojega jezika, ne lastne umetnosti, ne literature. Samo njihova kito in noša sta starega mandžuskega izvora.

BOJEVITA ŽENA

V francoskem mestu Limoges se je oženil nedavno mlad počastnik z domačinko, ki mu je prinesla v zakon skromno doto. Komaj je po spravil podjetni stražmojster priženjen denar v žep, se je dal pre-mestiti v Lyon. Mlado ženo je pustil v Limoges, v Lyon je pa vzel s seboj ljubico. Dobri ljudje so pa njegovi ženi kmalu sporočili, da naj pazi nanj, sicer ga utegne izgubiti. Takoj je odšla k domačemu puškarnju in kot dobra žena, pripravljena braniti svoje pred Bogom in pred ljudmi, prisojeno ji imetje, je kupila revolver. Videč razburjeno ženo je puškar takoj spoznal, kaj gre in v revolver je vtaknil slepe naboj. In izkazalo se je, da je ravnal pametno. Ljubosumna žena je poklicala nezvestega moža iz vojašnice in komaj se je prikazal, je začela streljati po njem. Šestkrat je počilo, a nezvesti mož je še vedno stal, za kar se je moral zahvaliti uvidnemu puškarnju.

Prihitela je straža in odvedla bojovito ženo na policijski komica-rijat, kjer je plakala in iskreno obžalovala svoje dejanje tako, da so jo izpustili proti obljubi, da se nemudoma vrne v Limoges. Toda obljube ni držala. Ljubosumnost jo je pognala v trgovino z orožjem, kjer je zahtevala revolver z ostrimi naboji. Lyonski puškar je bil pa enako previden in pameten kakor limogeski. Ko je srečala nezvestega moža na ulici, ga je hotel ustreliti, toda puškar ji je bil dal revolver, ki sploh ni streljal. Ljubosumna žena je romala drugje na komisariat, kjer so jo obdržali.

POVESTI in ROMANI

Amerika, potpis dobro domo najbolje 65
Agitator (Kieranski) broš 20
Andrej Hofer 50
Beneška vredevalka 35
Begrski biser 35
Beli merica 40
Beli noči, mali junak 60
Balkansko-Turška vojna 30
Balkanska vojna, s slikami 35
Boj in zmaga, povest 50
Blažena Velikoga vojvoda 60
Belogor 30
Boj, (roman) 65
Bosna vojna 30
Bosna detektiv 60
Bosna detektiv 35
Boja pot na Bled 20
Boja pot na Šumari pot 30

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

"Mortgages"

Ko človek kupi nepremičnine, farmo ali hišo, je jako važno, da pozve vse podrobnosti glede obstojih hipotek (mortgages). — Marsikateri farmer je prišel ob vse, ker po nakupu ni mogel vzadosti pogojem hipotek ali ni mogel obnoviti prvo, zlasti pa ne drugo hipoteko. Največ odpovedi hipotek in prodaj zemljišč pa je pri-pisati okolščini, ker kupec ni znal za jako neugodne pogoje obstoje-kih hipotek.

Vse hipoteke na farmah znašajo dandanes v Združenih državah približno 8000 milijonov dolarjev. Iz tega ogromnega zneska je razvidno, kako važno vlogo ta vrsta po-sojil igra v kreditnem sistemu te dežele. Le malo ljudi je v stanu kupiti farmo ali druga zemljišča proti gotovini. Navadno se plačuje četrtino do polovice v gotovini in v ostalo se daje "mortgage". V pravnem zmislu "mortgage" je prenos lastnine kot jamstvo za plačilo dolga pod pogojem, da ako bo dolg pravilno plačan, ta prenos ne bo veljal. Ako dolžnik ne izpolni pogojev hipoteke, imejatelj iste (takozvani mortgage) ima pravi-co do odpovedi (foreclosure), kar pomenja, da sme zahtevati takojšnje plačilo vsega dolga. On sme vložit na sodnijo prijavo odpove-di (bill for foreclosure) in sodni-ja mu more dovoliti prodajo lastni-ne na javni dražbi. Izkupnino dražbe se uporabi za plačilo hipo-teke in drugih bremen na lastni-sti. Ako kaj preostane, se izroči lastniku.

"Mortgages" so potrebne, kajti omogočajo človeku, ki nima na razpolago vse kupnine, da si na-bavi nepremičnine. V rokah ne-premičninskih odruhov (l. a. n. d. sharks) pa postanejo dostikrat sredstvo za moljenje kupcev. Ne-pošteni prodajalci nepremičnin ne le prodajajo nepremičnine ob pre-tiranih cenah ali lažejo glede mo-gozne dobičkonosti farme, mar-več zaračunajo pretrane stroške in pogoje za nabavo ali obnovitev hi-poteke. Pri kupo-prodajnih po-godbah s tujerodci največ prevar-se godi s tem, da se kupcu ne pove resnica glede pogojev obstoje-kih hipotek. Ti pogoji utegnejo biti ta-ki, da je ob samem nakupu izklju-čeno, da jih kupec bo mogel izpol-niti in da bo prav kmalu vse izgu-bil.

Prva "mortgage"

Ko kupec prevzame prvo hipo-teko, mora najprej ugotoviti, da bo v stanu izpolniti njene pogoje. Ako gre za vladno "mortgage" (vsled posojila danega od Federal Land Bank), pogoji so ugodni, kajti po-sojilo se odplačuje v obrokih sko-zi dolgo dobo, navadno od 20 do 33 let. To je najboljša vrsta farm-ske hipoteke in letni ali polletni obroki vključujejo obresti in amorti-zacijo, kar pomenja, da se tudi glavnica počasi odplačuje in na koncu je izplačano vse.

Ako je mortgage v rokah privat-ne banke, je navadno plačljiva na zahtevo. V takih slučajih je naj-boljša vprašati banko, da-li bo na-daljevala to hipoteko. Navadno bančne "mortgages" predstavljajo dobro investicijo in, dokler člo-vek plačuje obresti pravočasno in drži farmo v dobrem stanju, ni strahu, da bo banka odpovedala hipoteko.

Dostikrat imejatelj hipoteke je privatna oseba, ki lahko jo odpove, kadarkoli hoče. Riskantno je prevzeti lastnino s tako hipoteko, razun ako si kupec preskrbi pisme-no zagotovilo, da se mortgage po-daljša vsaj za tri leta in, če mogo-če, za več.

Imamo tudi drugo vrsto hipo-tek, namreč ono, ki jo imajo stav-binke in posojilne zadruge (build-ing and loan associations). Ta vrsta hipotek zahteva mesečna plačila in to ni v vsakem slučaju u-godno.

Druge "mortgages"

Le malo posojilnih društev po-juje več kot 60 odstotkov vred-nosti farme. Federal Land Bank daje največ 50 odstotkov cenilne vrednosti zemlje in dodatno 20 odstotkov cenilne vrednosti stalnih po-sojil.

Kadar kupec nima zadosti de-narja, da bi plačal v gotovini osta-nek kupnine čez prvo hipoteko, mo-ra dati drugo mortgage kot delno plačilo kupnine.

Mnogo ljudi in organizacij se ba-vi s posojanjem na druge "mortgages". Ker imejatelj te druge hipoteke prihaja s svojimi pravicami za onim prve hipoteke in ker zato riskira več, so pogoji druge hipoteke navadno težji. Se-veda visoke obresti se navadno ne zaračunajo direktno, ker zakonci v mnogih državah prepovedujejo o-deruške obresti. Ali se zaračuna diskont, tako da lastnik dobi manj denarja kot se priznava dolžnik. Ali treba plačati "bonus" (nagra-da za pridobitev ali obnovitev hi-poteke), tako da resnično druga mortgage postane jako draga.

Seveda najboljšje je sploh ne ime-ti druge mortgage. Kadar je po-trebna, naj bodo plačila taka, da more človek odplačati skozi dolgo vrsto let in da prvo plačilo naj za-pade še le drugo leto. Naj bo tudi izpogojeno, da ima lastnik pravico plačati tudi pred zapadlostjo, kaj-ti potem lahko si kedaj spremeni prvo in drugo mortgage s posoji-lem iz federalne banke.

"Chattel Mortgage"

To je najmanj ugodna vrsta hi-potek. Zahteva se dostikrat od pre-obdolženega farmerja kot dodatna garancija in z njo farmer jamči za plačilo z vsemi svojimi premič-ninami: s živino, orodjem, stroji itd. Farmer je omejen v proda-janju živine in drugih premičnin. Prodajati jih brez dovoljenja upni-ka je kriminalno.

ROBINZONKA NA PUSTNEM OTOKU

Že več let krožijo po avstralskih pristaniščih govorice, da živi med domačini severoavstralskih otokov bela žena, ki je edina preživela katastrofo jahte Douglas Mawson.

Zdaj so končno organizirali rešilno ekspedicijo, ki bo iskala mo-derno Robinzonko na otokih in celini vzhodno od Port Darwina. Ni namreč izključeno, da so govo-ricice utemeljene in da se je že od leta 1923 pogrešana žena res rešila v zalivu Sarpentaria po kata-strofi ladje Douglas Mawson. Ko jo iskali potopljeno jadlo, se je iz-kazalo, da sta se po pripovedovanju domačinov res rešili dve beli ženi. Znano je, da so bile na krovu po-topljene ladje ženske, in vse kaže, da gre za neko mater in njeno de-vetletno hčerko. Divjaki so bale odvedli obe ženski na osamljeni o-tok, mater so umorili, hčerki pa prizanesli. Zdaj bi bila stara že 18 let. To potrjujejo tudi prebivalci otoka.

Del morja, kjer leži otok, ki je na njem belo dekle v ujetništvu divjakov, je skoraj še neraziskan in tudi o običajih otočanov civilizirani sveti še nima točnih vesti. Znano je, da spada plemo, ki je ugrabilo s potopljene ladje mater in njeno hčerko, med naga plemena, ži-veča na otokih severne Avstralije. To bo eno najprimitivnejših avstralskih plemen, ker še ne pozna niti najprimitivnejšega poljedel-stva, niti živinoreja. Tem težje bo torej rešiti iz rok tega plemena nesrečno ujetnico.

ORIGINALNI PREDLOGI

Na nedavnem zborovanju zveze angleških založnikov je nastopil v literarnih krogih znani mr. Inge z originalnim predlogom, ki je o njem izpremogovori ves angleški tisk. Mr. Inge, največji čudak med angleškimi duhovniki, resno pred-laga, naj bi zdravniki našli v ta namen napisane knjige priporočali kot sredstvo proti nespčnosti. Do-slej so bili ljudje, ki ne morejo spati, navezani na najrazličnejša zdravila, ki pa prav malo pomagajo, posebno če jih človek dolgo ra-bi. Mr. Inge je sam našel več knjig in meni, da bi lahko postala bas njegova dela učinkovito sred-stvo proti tej moderni bolezni. Na zborovanju je Inge dejal:

"O utemeljenosti svojega pred-loga sem se že opetovano prepričal o svoji rodbini. Večkrat sem že na-sel svojo ženo sredi belega dne v naslanjaju, kako je trdno spala v mojo knjigo v roki. To je pač naj-boljši dokaz, da moja trditve drži. Če bodo zdravniki upoštevali moj nasvet, utegnem postati še bogat."

KAKO MORA DIŠATI?

Odgovor na to vprašanje v biv-sem haremu Abdula Hamida ni bil baš lahak. O tem pripoveduje us-pravnik dvorne parfumerije, ki se je moral z vprašanjem vonja vsa-ke nove članice harema temeljito pečati. Predno je prišla novinka, pred jasno sultanovo obliče, jo je moral temeljito preiskati in po-skrbeti, da se je njen vonj ujemal z njenim značajem in tempera-mentom. Dvorni funkcionar je pustil novo odalisko plesati in pe-ti, sam jo je pa opazoval, da je spoznal vse njene lastnosti in še-le potem je odšel v svoj laborato-rij, kjer je pripravil za novo damo harema poseben parfium.

Nova sultanova žena je morala dišati tako, da je sultan takorekoc že vohal vse njene lastnosti. S parfumom so morali zakriti njene nedostatke in povdariti vrline. Darna nižje izobrazbe, zato pa ognjevitvega temperamenta, je dobila oster parfium, bolj izobražena in inteligentna, a manj vro-čkurna je morala pa dišati slad-ko. Tudi postava, hoja in kretnje so prihajale v poštev pri parfumu. Šele ko je bila novinka pošteno naparfumirana, lepo oblečena in okrašena z nakitom, je sprejela v harem prvič svojega gospodar-ja.

Revmatične bolečine
V mišicah in sklepih so hitro
odpravljene z linimentom
PAIN-EXPELLER

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

MOLITVENIKI

SVETA URA
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180
v najfinije usnje trda vez. 180

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. 90
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. 90
v usnje vez. 120
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180

KVISKU SRCA
v imitirano usnje vez. 60
v usnje vez. 120
v fino usnje vez. 150
v najfinije usnje vez. 180
v bel celluloid vez. 120

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 150
v najfinije usnje vez. 150
v najfinije usnje trda vez. 180

MARIJA VARHINJA
fino vez. 120
v fino usnje 150
v najfinije usnje trda vez. 180

Hrvatski molitveniki:

Učjena Jstariosti, fina vez. 150
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez. 150
Zvončice nebeski, v platno 80
fina vez. 150
Vienne, najfinije vez. 180

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayerbook: v barvno platnasto vezano 30
v belo kož. vezano 1.10
Come Unto Me 30
fino vezano 35
Key of Heaven: fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 130
(ZA ODRASLE)

Key of Heaven: v celod. vezano 1.20
v celod. najfinije vez. 1.50
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual: v fino usnje vezano 1.30
Ave Maria: v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo 2
Angleško-slov. in slov. angl. slovar 90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5
Angelska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši 10
Boj nalezljivim boleznim 75
Cerkniško jezero 120
Domači živinozdravnik broširano 1.25
Domači zdravnik po Knapiu: broširano 1.25
Domači vrt 1.20
Govoredorja 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Hitri računar 75
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 1.50
2. zvezek, 1-2 snopci 1.80
Kletarstvo (Skaliček) 2
Kratka srbska gramatika 30
Kratka zgodovina Slovencev, Hr-vatov in Srbov 30
Kako se postane državljani Z. D. 25
Kako se postane ameriški državljani 15
Knjiga o dostojnem vedenju 50
Kuhinjska Računica 75
Liberalizem 50
Ljubavna in snobitna pisma 35
Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janera Ev. Kreka 75
Mladenič, I. zv. 50
II. zv. 50
(Oba skupaj 94 centov)
Mlekarnstvo 1.40
Nemško-angleški tolmac 1.40
Nasveti za hišo in dom 1.10
Najboljša stor. Kuharica, 608 str. lepo vez. (Kališček) 5
Nemščina brez učitelja: 1. del 30
2. del 30
Nemško-slovenski slovar 2.25
Največji spiskovnik ljubavnih in drugih pisem 75
Ojčec in hči 30
Ojčec in hči 30
Ojčec in hči 30

Perotinarstvo, trdo vez. 1.80
broširano 1.50
Pravila za oliko 65
Psihične motnje na alkoholski pod-lagi 75
Praktični računar 75
Pravo in revolucija (Pitamic) 30
Predhodniki in idejni utemeljil ru-skega idealizma 1.50
Radio, osnovni pojmi iz Radio-tehnike, vezano 2
broširano 1.75
Računar v kronski in dinarski veljavi 75
Ročni slov. italijanski in itali-janski-slovenski slovar 90
Ročni spiskovnik vsakovrstnih pisem 50
Slovenščina 50
Silke iz življenja, trdo vezano 90
Slovenska narodna mladina (obsega 432 strani) 1.50
Spretna kuharica, trdo vezana 1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano 3
Sadno vino 40
Sadje v gospodinjstvu 75
Spolna nevarnost 25
Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50
broširano 1.25
Učna knjiga in berilo laškega je-zika 60
Uvod v filozofijo (Veber) 1.50
Veliki slovenski spiskovnik: zbir-ka pisem, listin in vlog za za-sebnike in trgovce 1.25
Veliki vseved 30
Vostilna knjižica 50
Zbirka domačih zdravil 90
Zdravilna zelica 40
Zel in plevel, slovar naravnega zdravilstva 1.50
Zgodovina Umetnosti pri Sloven-cih, Hrvatih in Srbi 1.80
Zdravje in bolezen v domni hiši 1.25
2. zvezek 1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slo-venecv (Melik) 1.20
II. zvezek 30
Francoske karte 1

Naj ljubezen joče

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za Glas Naroda priredil I. H.

3

(Nadaljevanje.)

— Jaz! In v vaš prid!
Zaničljivo zategne gospa Marija ustnice.
— Nobena sila na svetu mi tega ne more ubraniti. In če hočem, se že jutri peljem na Hmeljnik!
— Še enkrat rečem: v vaš prid! Prosim vas, milostljiva gospa, da v meni ne vidite nikakega sovražnika — vsak drugi v naši družini bi tako govoril.
Marija ga ostro pogleda.
— Tudi moj mož?
— Da tudi on —
Marija se zasmeje.
— Otokar — meni, svoji ženi? — Grof Verdin, saj nisem več otrok, da bi me mogli s strohovi vgnati — moj mož bi moral —
— Poslušajte me in mirno, milostljiva gospa, — prične naglo in njegov glas se trese. Težko mu je bilo, še posebno ker se je temu upirala njegova ponosna narava, toda nalogo je prevzel in bilo je tudi boljše, kot pa ko bi kak tuj človek prevzel njegovo poslanstvo — vendar pa mi še prej dovolite nekaj vprašanj — koliko ste bili stari, ko ste se poročili?
— Zakaj? Ali je to tako važna?
— To boste videli pozneje, torej prosim —
— Bila sem ravno sedemnajst let —
Grof kima pred se.
— In Otokar ne prav enindvajset? — In vi ste Jugoslovanka?
— Da, rojena v Celju. Toda zakaj vprašate?
— In v Angliji noračena?
— Ako že vse to veste, zakaj potem še izprašujete? — vpraša nestrpna.

Rudolf se ne zmeni za njeno vprašanje.
— Vaši starši z vašo moztvijo niso bili zadovoljni. Tajno ste zapustili očetovo hišo, da ste šli za mojim bratom in še pozneje se vam ni posrečilo dobiti od svojih staršev privoljenja, navzlic temu —
— Da, navzlic temu, da so bili priprosti, gostilničarji in moj mož grof, — ga prestrže, ne misleč na to, kak namen je imel Rudolf, — pa tudi mi imamo svoj meščanski ponos, gospod grof, in moji starši so me dovolj svari pred mladim umetnikom, ki je stanoval pri nas in kateremu sem zelo ugajala. Kot strogi katolici niso nikdar hoteli privoliti v zvezo z "odpadnikom", pa tudi naslov "grof" jim ni ugajal. Rekli so mi celo, da bom še nekoč obžalovala svoj korak. In nespravljivi z menoj so umrli, — pravi tiho in bolestno. — Torej sem tudi jaz prinesla svojo žrtev, gospod grof, vsem, ki so mi bili dragi, sem se odpovedala — zaradi moje velike ljubezni in sem zaradi tega izgubila svojo domovino in nikdar je nisem več videla.
— Ako Otokarja v resnici ljubite, morate prinesiti še več žrtev.
— Še več? Kaj naj še naredim, kot sem že zanj storila? — vpraša s trudnim nasmehom.
— Zadnjo žrtev — da se mu odpoveste!
Kriknem in se glasno ter ježno zasmejem.
— Nisem razpoložena za šale, gospod grof. Ali res zahtevate to od mene, od žene, ki je zvezana z njim po vseh postavah?
— Ravno to niste in niste nikdar bili! Ravno to je naša glavna točka.
Ostro ga pogleda, kot da ga ne bi razumela.
— Ali imate pamet? — reče resno in nehotno dvigne roko kot bi se hotela maščevati z udarcem za to sramotno sumničanje.
— Vaš zakon je bil od početka neveljaven, ker ste se kot Jugoslovanka brez dovoljenja staršev pred svojo polnoletnostjo poročili v inozemstvu. Mogoče ste živeli v dobri veri — toda te-le listine vam bodo poyedale vse kaj drugega.
Nekaj listin položi na mizo, Marija pa jih s stresčo roko potisne na stran. Njene oči pa se ježno zapirajo v njegov obraz.
— In to našo nevednost o postavah sedaj po petnajstih letih izrabljate, da bi naju ločili? Izrabljajte jih kot orožje, kot grožnjo proti ljudem, ki morajo biti skupaj? Pfu! to je sramota! S tem moj mož prav gotovo ne more biti zadovoljen. Kaj vendar pravi? Govorite pa resnice, grof Verdin! — pravi z močnim glasom.

Verdin nekoliko pomišlja. Sramoval se je zaradi svojega brata, kajti njegove besede ji bodo zadale smrtni udarec.
— Govorite vendar, grof Verdin, — in željno so se uprla njene oči v njegove ustnice.
— Otokar priznava postavo; vkloni se ji, — pravi Rudolf, toda ji ne pogleda v oči.
Krik se razlega po sobi.
— Kaj? To ni res, ker ne more biti res! Ali hoče mene in otroke obmetati s sramoto? — Strese ga za ramo. — Bodite vendar usmiljeni, gospod grof, saj vam nisem ničesar žalega storila; recite vendar, da to ni res —

Njena bolečina ga gane, toda ni mogel pognati. Iz žepa potegne pismo: — Tukaj, to pismo mi je Otokar dal za vas.

Pismo mu kar potegne iz rok. Prihodnji trenutek je bil ovitek raztrgan in je ležal na tleh, nato pa bere pismo:

Moja ljuba Marija!

Z boleščjo, ki mi mori moje misli in mojo roko, ti moram sporočiti, da se morava pokoriti, kar sva nekdanj v svoji nevednosti zagrešila. Moj brat Rudolf ti bo vse potrebno povedal; jaz ti ne morem. Samo eno: morava se ločiti, Marija! Višja moč nama ta nalaga. Toda bodi brez skrbi: za tebe in otroke bom skrbel.

Hvala ti za vse, kar si mi bila! Nikdar te ne bom pozabil.

Vedno tvoj

Otokar.

Še enkrat prebere, polglasno, kot ne bi verjela svojim očem, kar je brala. Tedaj to, to ji je pisal njen mož — te prazne besede brez vsebine. In to po petnajstih letih zakona in ves čas se mu je štrvalo, mnogokrat sama delala, kadar sam ni mogel zaslužiti dovolj za svojo družino.

Bratko in zaničljivo se zasmeje. Solz ni imela. Posušene so bile njene oči, ki so ji žarele v vročini.

— Ali veste za vsebino Otokarjevega pisma? — Ne? — Potem pa se prepričajte, kak nesramnež je vaš brat!

Ko Rudolf prebere pismo, ga zalije rdečica osramočenja in na njem je moral priznati, da ima gospa prav, da je rabila tako trdo besedo za njegovega brata.

Otokar se vkloni, ker je izprevidel, da —
— Prihranite vsako opravičevanje zanj za sebe. Z njim bom

sama obračunala. Ali mislite, da bom dovolila, da ostanem jaz in tale, — ter pokaže na hčerko, — in mojega sina brez časti? Svojin otrokom ne pustim vzeti očeta! In vi ste Otokarja v to prisilili! Prav dobro vas poznám iz vsega, kar mi je Otokar pripovedoval o vas. Četudi je mnogo starejši kot vi, se vas je vedar vedno bal.

— Za to mu nikdar nisem dal nobenega povoda — in tudi v tem slučaju — je vse drugače, kot pa mislite; napačno me sodite, milostljiva gospa.

Rudolf pograblji klobuk.

— Moje naročilo je izvršeno. Kadar pregledate vse te listine, boste izprevideli, da vam nikdo ni hotel napraviti kako krivice, — in se prikloni.

— Ne! Res ne —! Samo —! Nenadoma vzdihne, stisne ustnice in se niti ne zmeni za njegov poslovilni pozdrav. Srpo gleda predse. Komaj je vedela, da je odšla, da je bila sama. Misli so se ji podile po glavi. Vse velike težje ni mogla razumeti. Tako naglo, nepričakovano je vse prišlo nad njo.

(Dalje prihodnjič.)

PES REŠIL 40 LJUDI

Pri vходу na pasje pokopališče v pariškem predmestju Asnieres stoji masiven kamenit spomenik orjaškega bernardinca z detetom na hrbtu. To je spomenik slavnega bernardinca Barya, ki je rešil v Alpah 40 ljudi gotove smrti. Bary je bil v službi pri menihih v zavetišču na Velikem St. Bernhardu v Švici. Dete na njegovem hrbtu je spomin na najčudovitejšo rešitev, ki je pes pri nji pokazal skoraj človeško inteligenco.

Nekoč je našel Barry na nočnem obhodu v snežnem metežu zasneženega otročka. Previdno je legel nanj, da bi ga segrel. Čim se je dete zganilo, mu je začel bernardinec na vse načine kazati, naj zleze na njegov hrbet. Dete je končno razumelo, kaj hoče pes, in Barry ga je srečno prinesel v zavetišče.

Nekoč je bil Barry na obhodu z menihom in ko sta se vračala, ni hotel po navadni poti domov. Menih je mislil, da ima pes svoje muhe in krenil za njim. Predno sta

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Zdrutenih državah.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

MORILKA V UMORJENČEV!

KRVI

73 letni zasebnik J. Domonkoš iz Komarna je sprejel pred dvema mesecema v službo 38 letno gospodinjko M. Stankovičevno, ki je bila med vojno kot sestra na bojišču, pozneje pa 10 let strežnica v bolnici. Te dni so zaslišali sosedje iz Domonkoševne hišice klice na pomoč in ko so prihiteli v izbo, so našli Domonkoša umorjenega, pri njegovem truplu pa zvezano Stankovičevno. Gospodinja jim je pravila, da je prišel zvečer v kuhinjo tolovaj s sekiro v roki in planil naravnost na Domonkoša. Stankovičeva je klicala baje na pomoč, toda tolovaj jo je vrغل ob tla in zvezal, potem se je pa onesvestila. Kaj se je zgodilo pozneje, ne ve.

Orožniki so našli v shrambi sekuro, ki se ji je poznalo, da je ležala v ognju. V peči so pa našli ostanke sežganega toporišča. Vse je pričalo proti Stankovičevi in orožniki so jo aretirali. Ko so jo trdno prijeli, je priznala, da je ona umorila Domonkoša. Mož je prodal pred dnevi v Komarno hišo za 54.000 Kč in Stankovičeva se je hotela polastiti denarja. Vzela je sekuro in ubila starca. Pri njem je našla 1000 Kč, v telovniku pa zlato verižico. Denar je stlačila v steklenico in jo zasula s peskom ter vrgla v stranisce, da bi jo pozneje lahko našla. Sekiro je vrgla v peč in toporišče je zgorelo. Ker je bila vsa okrvavljena, je legla na morjenega starca in se vso noč valjala v njegovi krvi, da bi tako zabrisala sledove svojega zločina. Steklenico z denarjem so orožniki našli. Stankovičevno so orožniki izročili sodišču.

KAKO "ČAROVNIKI" MUČIJO ŽIVALI

Joseph Delmont poroča v listu "Tempsu":

— Pred 30. leti sem dosegel s pomočjo londonskega društva za zaščito živali, da so nekemu iluzionistu prepovedali trik z živim kanarčkom v majhni kovinasti kletki. Kletko — 15 cm dolgo, 10 cm široko in isto toliko visoko — je držal "čarovnik" med dlanimi, z gumastim trakom pa je bila pritrjena skozi desni rokav možu na ramo. Kletka je skočila v primeren trenutek s pritiskom na neki gumb in je istočasno bliskovito izginila v rokav. Živalico v njej je običajno zmečkalo, če je pa ostala še živa, jo je mož uporabil umirajočo še za enkratno predvajanje tega trika, da bi si prihranil stroške za novega kanarčka.

Poznate trik z zlatimi ribicami? Mag "pričara" pred ljudi najprvo stekleno posodo z vodo, zavil v zraku udico in hipoma zagleda v posodi tri zlate ribice: malodko opazi, da ne morejo niti plavati in da je vsaj ena običajno mrtva. Dokler jih ni iluzionist spretno zalual v vodo, so namreč ležale stisnjene v notranjem ozkem in skoraj brezračnem prostoru udice, pritisk na jekleno vzmet pa jih zažene iz te ječe.

Podobno je pri triku s komaj 3 do 4 cm visoko niklastno ponvo, na kateri se hipoma pokaže pol

SHIPPING NEWS

14. marca: Augustus, Dubrovnik in Trst

17. marca: New York, Hamburg, Cherbourg, Europa, Cherbourg, Bremen

18. marca: Olympic, Cherbourg

22. marca: Ile de France, Havre

23. marca: Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

24. marca: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

25. marca: Bremen, Cherbourg, Bremen

28. marca: Mauretania, Cherbourg

29. marca: New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

31. marca: Hamburg, Hamburg, Cherbourg

1. aprila: Majestic, Cherbourg

2. aprila: Milwaukee, Hamburg, Cherbourg, Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

6. aprila: Aquitania, Cherbourg

7. aprila: Deutschland, Hamburg, Cherbourg

8. aprila: Ile de France, Havre, Olympic, Cherbourg

9. aprila: Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

13. aprila: Bremen, Cherbourg, Bremen

14. aprila: New York, Hamburg, Cherbourg

15. aprila: Mauretania, Cherbourg

20. aprila: Europa, Cherbourg, Bremen

21. aprila: Albert Ballin, Hamburg, Cherbourg

22. aprila: France, Havre, Majestic, Cherbourg

23. aprila: Cleveland, Hamburg, Cherbourg, Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

28. aprila: Aquitania, Cherbourg

V JUGOSLAVIJO

Hitra služba vsako sredo opolnoči iz New Yorka:

ALBERT BALLIN-NEW YORK DEUTSCHLAND - HAMBURG

Tudi redna odpušnja dobroznanih kabinskih parnikov:

MILWAUKEE - ST. LOUIS - CLEVELAND

Pripravne in hitre železniške zveze iz Cherbourga in Hamburga

Za pojasnila vprašajte pri

HAMBURG-AMERICAN LINE

39 Broadway, New York

\$79.50 do CHERBOURG TRETJI RAZRED

Kupite karte pri vašem lokalnem agentu.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

tueata golobov. Tudi te živali so bile stisnjene do 20 in več minut pred izvedbo trika, kakor sardele v notranjosti ponve, skoraj brez zraka. Ko jih iluzionist oprosti, imajo običajno polomljene noge in peruti ali poškodovana pljuča. Še hušji je isti trik z uporabo 4 ali 6 rac.

Čisto nov trik je "kanarek v žarnici". V čisto temnem prostoru žarnice, ki ga zakriva posebno zrcalo, je stisnjena živalica. V trenutku, ko sproži čarovnik strel, ki

naj zmoti pozornost gledalcev, se zrcalo obrne in ptiček se prikaže v žarnici a se komaj giblje. Čeprav traja trik le kratke čas, se žival v brezračnem prostoru še opeče ob stekleni steni, ki se naglo segreje. Ko jemlje čarovnik kanarčka iz žarnice, mu skoraj vedno polomi še noge. Takšne trike gledajo ljudje še s kunei, morskimi prašički itd. — nihče pa se neč zavedati, kaj trpijo uboge živali in nastopiti proti temu grotnutku, ko sproži čarovnik strel, ki